Heidi Lempinen,
Tiina Järvelä

Kansallinen Twinning- ja TAIEX-menettely-tapaohje

Ulkoministeriö
Utrikesministeriet

ISBN 978-952-281-562-0
Tekijät: Heidi Lempinen ja Tiina Järvelä
Ulkoministeriö
Kaakkois-Euroopan yksikkö
Kansallinen Twinning- ja TAIEX-koordinaatiotiimi

ULKOMINISTERIÖ

18.1.2018

Eurooppa-osasto
EUR-40

Ulkoministeriö koordinoi Euroopan unionin Twinning- ja TAIEX-toimintaa Suomessa ja vastaa toiminnan kansallisesta ohjauksesta sekä neuvonnasta. Ulkoministeriö haluaa tällä päivitetyllä menettelytapaohjeella selventää Twinning- ja TAIEX-toiminnan tarkoitusta ja hankkeisiin osallistumisen yleisperiaatteita kansallisella tasolla. Tämä menettelytapaohje korvaa aiemman kansallisen ohjeistuksen ja noudattaa komission laatimaa yleistä Twinning-ohjeistusta.

Liisa Talonpoika
Osastopäällikkö, Eurooppa-osasto

Heidi Lempinen
Kansallinen Twinning-koordinaattori, Eurooppa-osasto

ULKOMINISTERIÖ
Eurooppa-osasto
EUR-40

TWINNING- JA TAIEX -MENETTELYTAPAOHJE

Ulkoministeriö koordinoi Euroopan unionin Twinning- ja TAIEX-toimintaa Suomessa ja vastaa toiminnan kansallisesta ohjauksesta sekä neuvonnasta. Ulkoministeriö haluaa tällä päivitetyllä menettelytapaohjeella selventää Twinning- ja TAIEX-toiminnan tarkoitusta ja hankkeisiin osallistumisen yleisperiaatteita kansallisella tasolla. Tämä menettelytapaohje korvaa aiemman kansallisen ohjeistuksen ja noudattaa komission laatimaa yleistä Twinning-ohjeistusta.

Menettelytapaohjeen päivitykseen ovat osallistuneet neuvotteleva virkamies Hannu Koivurinta valtiovarainministeriön valtionhallinnon kehittämisosastolta, ylitarkastaja Iisa Väänänen verohallinnosta, neuvottelujohtaja Seija Petrow valtion työmarkkinalaitokselta, kansallinen Twinning-koordinaattori Heidi Lempinen ja TAIEX-koordinaattori Tiina Järvelä ulkoministeriön Eurooppa-osastolta sekä lainsäädäntösihteeri Maija Mansikkaniemi ulkoministeriön oikeuspalvelusta.

EU:n Twinning-ohjeistus

Twinning-toiminnan perusperiaatteet sekä ohjeet hankkeiden käytännön toteutuksesta ovat Twinning-manuaalissa, *Twinning Manual Revision 2017*, jota Euroopan komissio säännöllisesti päivittää. Twinning-manuaalissa huomioidaan EU:n varainhoitoasetuksen asettamat vaatimukset menettelyiden yksinkertaistamisesta ja ohjeistuksen yhdenmukaisesta soveltamisesta Twinning-toiminnassa. Twinning-manuaaliin on sellaisenaan sisällytetty kulukorvaukset, jotka määritellään komission päätöksessä 1122, annettu 21. päivänä helmikuuta 2017.

Twinning-toiminta on lisäksi mainittu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 236/2014, annettu 11. päivänä maaliskuuta 2014, unionin ulkoisen toiminnan rahoitusvälineiden täytäntöönpanoa koskevista yhteisistä säännöistä ja menettelyistä.

Artiklan 4 1a) kohdassa tarkoitettua rahoitusmuotoa (avustukset) käytettäessä unioni ja sen kumppanit voivat tehdä yhteistyötä muun muassa seuraavin tavoin:

”hallinnolliset yhteistyötoimenpiteet, esimerkiksi jäsenvaltion ja kumppanimaan tai -alueen julkisten laitosten, paikallisviranomaisten, kansallisten julkisten elinten tai julkisen palvelun tehtäviä hoitavien yksityisoikeudellisten yhteisöjen välinen twinning-toiminta, sekä yhteistyötoimenpiteet, joihin osallistuu jäsenvaltioiden lähettämiä julkisen sektorin asiantuntijoita sekä jäsenvaltioiden alue- ja paikallisviranomaisia;” (art.4, kohta 10b)

TWINNING-TOIMINTA

Euroopan Unioni rahoittaa EU:n laajentumis- ja naapuruuspolitiikan maiden hallinnon ja lainsäädännön kehittämistä liittymis- ja naapuruustuen avulla. Osa tuesta kohdennetaan Twinning-hankkeisiin, jotka ovat EU:n jäsenmaiden ja kumppanimaiden julkisten hallintojen välistä yhteistyötä. Hankkeita toteutetaan eri hallinnonaloilla. Suomi on osallistunut Twinning-toimintaan vuodesta 1998 lähtien, jolloin ohjelma perustettiin.

Twinning-hankkeet kilpailutetaan EU-maille avoimissa tarjouskilpailuissa, joihin voivat osallistua jäsenvaltioiden julkinen hallinto tai muut komission erikseen rekisteröimät julkisia tehtäviä hoitavat toimijat (mandated body).

Euroopan komissio haluaa varmistaa jäsenmaiden mahdollisuudet tarjota korkeatasoista julkisen hallinnon asian-

tuntemusta Twinning-toimintaan korvaamalla hankkeisiin osoitetun asiantuntijatyön. Twinning-hankkeiden budjetti tulee kokonaisuudessaan hanketta toteuttavan jäsenvaltion käyttöön.

Twinning-hankkeet valmentavat EU-jäsenyyteen ja edistävät hyvää naapuruutta

Twinning-toiminnan tavoitteena on valmentaa EU:n laajentumisprosessissa mukana olevia maita jäsenyyteen ja edistää yhteistyötä EU:n naapurimaiden kanssa. Twinning-hankkeilla toteutetaan EU:n laajentumis- ja naapuruuspolitiikkaa. Yhteistyöllä pyritään vahvistamaan taloudellista ja yhteiskunnallista vakautta sekä oikeusvaltio- ja demokratiakehitystä EU:n lähialueilla.

Twinning-toiminta tarjoaa kumppanimaille ainutlaatuisen mahdollisuuden saada asiantuntemusta suoraan jäsenmaiden julkisilta hallinnoilta, jotka toimeenpanevat EU-lainsäädäntöä.

Twinning-hankkeet rahoitetaan EU:n liittymistuesta (IPA II) ja naapuruustuesta (ENI). Twinning-hankkeet ohjelmoidaan tuen strategisten prioriteettien ja vuosittaisten toimintaohjelmien mukaisesti. Keskeisiä strategisia painopisteitä rahoituskehyskaudella 2014–2020 ovat julkishallinnon uudistukset, oikeus- ja sisäasiat sekä julkisen talouden hoito.

Twinning-toiminnassa ovat mukana EU:n laajentumismaat Albania, Bosnia ja Hertzegovina, Kosovo, Makedonia, Montenegro, Serbia ja Turkki. Naapuruuspolitiikan maista mukana ovat EU:n itäiset kumppanimaat Armenia, Azerbaidzhan, Georgia, Moldova, Ukraina ja Valko-Venäjä sekä EU:n eteläisistä naapurimaista Algeria, Egypti, Israel, Jordania, Libanon, Marokko ja Tunisia.

Osallistuminen Twinning-yhteistyöhön tuo lisäarvoa hanketoimijoille

Vuodesta 1998 lähtien EU-jäsenmaiden avulla on toteutettu yhteensä yli 2 000 Twinning-hanketta. Hankkeiden kautta on välittynyt huomattava määrä asiantuntemusta jäsenmaista kumppanimaihin. Samalla hankkeet ovat avanneet jäsenmaiden virastoille[1] mahdollisuuksia luoda uusia yhteistyöverkostoja niin kumppanimaissa kuin toisissa EU-jäsenmaissa. Toteutetut hankkeet toimivat referenssinä muussa kansainvälisessä yhteistyössä. Julkisen puolen hankeyhteistyön kautta toivotaan syntyvän mahdollisuuksia myös yksityiselle sektorille.

Jäsenmaiden julkisilla hallinnoilla on hankkeissa toimiessaan mahdollisuus vaikuttaa omaan kansainväliseen toimintaympäristöönsä sekä kumppanimaan hallinnonalan kehittämistyöhön. Hankkeet tarjoavat mahdollisuuden viedä suomalaista julkishallinnon osaamista ja jakaa parhaita käytäntöjä sekä lisätä asiantuntijoiden kansainvälistä liikkuvuutta ja työkokemusta. Osallistumalla hankkeisiin Suomella on mahdollisuus käyttää ja hyödyntää EU-rahoitusta kansainvälisessä yhteistyössään.

Twinning-hankkeet voivat toimia henkilöstön kehittämisen välineenä mm. tehtävänkierron, motivaation ylläpitämisen ja osaamisen kehittämisen suhteen. Hankkeiden myötä on mahdollisuus kehittää ja tuotteistaa viraston omaa toimintaa.

Jäsenmaiden hallinnot kilpailevat asiantuntemuksellaan Twinning-hankkeista

Euroopan komissio neuvottelee kumppanimaiden kanssa EU-rahoituksen kohdentamisesta ja Twinning-hankkeiden sisällöstä. Hyväksytyt hankkeet kilpailutetaan jäsenmais-

[1] Tässä ohjeessa virastolla tarkoitetaan mitä tahansa julkisen hallinnon organisaatiota.

sa. Vuosittain tarjouskilpailuun tulee noin sata hanketta eri hallinnonaloilta. Tarjouskilpailutus on kaksivaiheinen: kirjallinen tarjous sekä tarjousesittely kumppanimaassa järjestettävässä valintakokouksessa. Kumppanimaa valitsee tarjouskilpailutuksen perusteella hankkeen toteuttajan.

Jäsenvaltio voi jättää vain yhden tarjouksen kuhunkin tarjouspyyntöön joko itsenäisesti tai yhteistyössä muiden jäsenvaltioiden kanssa. Strateginen kumppanuus on suositeltavaa, mutta ei pakollista. Tarjouksessa voi enimmillään olla mukana kolme jäsenvaltiota.

Twinning-hankkeissa kilpaillaan asiantuntemuksella, ei budjetilla. Menestymiseen tarjouskilpailussa vaikuttaa mm. tarjouksessa kuvailtu jäsenvaltion hallinnollinen järjestelmä, osaamisen laatu ja kokemus, soveltuvien asiantuntijoiden saatavuus sekä viraston kyky toteuttaa hanke asiantuntevasti ja vastata riittävän yksityiskohtaisesti tarjouspyyntöön.

Erityinen merkitys on hankkeeseen tarjotuilla keskeisillä asiantuntijoilla kuten projektijohtajalla (PL, *Project leader*) ja hankkeen paikan päällä toimivalla neuvonantajalla (RTA, *Resident Twinning Adviser*). Tarjoukseen nimetään lisäksi hankkeen osa-alueita koordinoivat asiantuntijat (CL, *Component Leader*). Hankkeiden toteutuksessa tarvittavia lyhytaikaisia asiantuntijoita (STE, *Short-Term Expert*) ei tarvitse nimetä tarjousvaiheessa. Mikäli hanke toteutetaan jäsenvaltioiden välisenä yhteistyönä, nimetään avustava(t) projektijohtaja(t) (JPL, *Junior Project Leader*).

Twinning-tarjoukseen liitetään seuraavien asiantuntijoiden ansioluettelot (*Europass curriculum vitae*): PL, JPL(t), RTA ja CL(t), jotta viraston asiantuntemus tulisi tarjouksessa riittävällä tavalla esille. Lisäksi RTA:n osalta tulee liittää erillinen sitoutumisvahvistus. Projektijohtajan käytettävyydestä tulee liittää vapaamuotoinen lausunto.

Twinning Light -hankkeet

Twinning Light -hankkeita toteutetaan siten, ettei kumppanimaahan lähetetä pitkäaikaista neuvonantajaa (RTA). Twinning Light -hankkeet kestävät enintään kahdeksan kuukautta (poikkeustapauksissa 10 kk) ja niiden budjetti on enintään 250 000 euroa. Twinning Light -hankkeissa ei ole valintakokousta, vain kirjallinen tarjous, jonka perusteella kumppanimaa tekee valinnan hankkeen toteuttajasta. Twinning Light -hankkeissa ei voi olla jäsenvaltioiden välistä konsortiota.

TOIMINTAPERIAATTEITA

Twinning- ja TAIEX-toiminnan kansallisesta ohjauksesta ja neuvonnasta vastaa Suomessa ulkoministeriön Twinning-tiimi, joka tiedottaa hankemahdollisuuksista, koordinoi tarjouskilpailutusten eri vaiheet ja on virastojen tukena tarjousten ja Twinning-sopimusten laadinnassa sekä hankkeiden aikana. Twinning-tiimi toimii kansallisena yhteystahona komission ja virastojen välisessä viestinnässä. Virastot vastaavat itsenäisesti hankkeiden toimeenpanosta. Yksityiskohtaiset hankkeiden toimeenpanosäännöt ja menettelytavat löytyvät Twinning-manuaalista.

Hanketoimijoiden tulee Twinning-manuaalin ohella noudattaa hankkeissa toimiessaan kansallisia ja virastokohtaisia säännöksiä. Tämä koskee erityisesti hankkeisiin liittyvien tulojen ja menojen budjetointia ja kirjanpitoa sekä hankkeista maksettavia korvauksia. Twinning-hankkeet ovat voittoa tavoittelematonta toimintaa.

Hanketoimijan sitoutuminen hankkeeseen

Jäsenvaltion julkinen hallinto tai muu komission erikseen rekisteröimä julkisia tehtäviä hoitava toimija (*mandated body*) sitoutuu Twinning-sopimuksella hankkeeseen. Hanketoimija osoittaa hankkeeseen tarvittavan määrän omia

tai sopimuksen mukaan muiden virastojen asiantuntijoita ja ottaa tämän huomioon oman toimintansa ja taloutensa suunnittelussa. Jos yksittäisen hankkeen toteuttaminen edellyttää Suomessa useamman hallinnonalan tai viraston osallistumista, tulee yhden tahon vastata kokonaiskoordinaatiosta.

Osallistumisen vaihtoehdot

- Hanketoimija vastaa itsenäisesti koko hankkeen hallinnoinnista.
- Hanke toteutetaan kahden tai useamman kansallisen organisaation yhteistyönä toimijoiden keskinäisen sopimuksen perusteella.
- Hanketoimija toteuttaa hankkeen yhteistyössä toisen jäsenvaltion kanssa, joko ollen itse päävastuussa hankkeesta (*lead partner*) tai ollen mukana toisen jäsenvaltion vetämässä hankkeessa (*junior partner*).
- Yksittäinen asiantuntija osallistuu jonkin toisen tahon kuin työnantajansa vetämään hankkeeseen.

Mandated body -status

Organisaatiot, jotka eivät selkeästi ole kiinteä osa julkista hallintoa, mutta hoitavat julkiselle hallinnolle kuuluvia tehtäviä, voivat toimia Twinning-hankkeissa mandated body -statuksella. Status edellyttää rekisteröitymistä komission ylläpitämään mandated body -listaan, jolloin kyseinen toimija saa täysimääräisen mandaatin osallistua Twinning-toimintaan. Rekisteröityminen tehdään ilmoitusmenettelyllä Twinning-manuaalin liitteissä olevalla lomakkeella (Annex C17) ja se on voimassa toistaiseksi. Rekisteröityminen tulee olla tehtynä ennen tarjouskilpailuun osallistumista. Ulkoministeriö välittää rekisteröintitiedot komissioon, mutta ei vastaa rekisteröinnin yhteydessä annettujen tietojen oikeellisuudesta. Vastuu rekisteröintiin vaadittavien ehtojen täyttymisestä on organisaatioilla itsellään.

Täysimääräisen mandaatin saa virasto, joka:

- tuottaa julkisia palveluita lakisääteisesti
- toimii valtion tai muun julkisen toimijan nimeämän johtoryhmän tai vastaavan ohjauksessa
- on julkisen tulosohjauksen alainen
- toimii valtion tilintarkastustoiminnan tai raportointivelvollisuuden alaisena
- on henkilöstöltään riittävän suuri

Mikäli virasto ei täytä kaikkia täysimääräisen mandaatin edellytyksiä, se voi osallistua rajoitetusti Twinning-toimintaan hankekohtaisella mandaatilla (nk. *ad hoc mandate*). Hankkeen projektipäällikköä ei esimerkiksi voida nimittää ad hoc -mandaatilla toimivasta virastosta.

Twinning-sopimus

Twinning-toimintaa ohjaava Twinning-manuaali on hanketoimijoita velvoittava. Jokaisesta hankkeesta laaditaan jäsenmaan hanketoimijan ja kumppanimaan sopijaosapuolen välinen sopimus (*Twinning Contract*), joka sisältää yksittäistä hanketta koskevat sopimusehdot ja määräykset. Sopimus sitoo hankkeen osapuolia ja sitä on noudatettava sellaisenaan. Hankesopimukseen on mahdollista tehdä muutoksia hankkeen toteutuksen aikana Twinning-manuaalin edellyttämiä muutosmenettelyitä noudattaen.

Twinning-hankkeen toimeenpano virallisesti (*execution period*) alkaa kumppanimaan sopijaosapuolen antamalla ilmoituksella (*notification*) hankesopimuksen allekirjoittamisen jälkeen. Hankkeen toimeenpano käytännössä (*implementation period*) alkaa RTA:n kumppanimaahan muuttamisesta.

Hankesopimus sisältää hankkeen työsuunnitelman ja budjetin yleisellä tasolla. Yksityiskohtainen työsuunnitelma ja sitä vastaava budjetti laaditaan hankkeen alkamisen jäl-

keen, jotta RTA voi olla paikan päällä laatimassa niitä. Työsuunnitelmaa ja budjettia päivitetään neljännesvuosittain ohjausryhmän kokouksissa aina seuraavan puolen vuoden ajanjaksolle. Hankkeiden työsuunnitelmaan tulee liittää viestintäsuunnitelma, joka laaditaan yhdessä kumppanimaan ja paikallisen EU-delegaation kanssa.

Hanketyön ehtoja

Twinning-manuaalin mukaan hankkeessa toimivilla asiantuntijoilla on oltava kiinteä side (palvelussuhde) hanketta toimeenpanevaan organisaatioon. Määräaikaisia ja eläkkeellä olevia asiantuntijoita voidaan käyttää tietyin ehdoin. Hankkeen projektipäällikkö ei kuitenkaan voi olla määräaikainen tai eläkkeellä oleva virkamies. Hanketyö tapahtuu hankkeeseen nimetyn projektipäällikön ohjauksessa.

On suositeltavaa, että asiantuntijat saavat organisaatioltaan matkamääräyksen hanketehtäviensä ajaksi vakuutusturvan vuoksi. Mitään vakuutuskuluja ei korvata suoraan hankebudjetista.

RTA:n lomat määräytyvät joko Twinning-manuaalin tai vuosilomalain ja vuosilomista tehdyn valtion virka- ja työehtosopimuksen tai kuntien virka- ja työehtosopimuksen mukaisesti.

Twinning-korvaukset

Twinning-hankkeissa maksetaan korvauksia hanketta toteuttavan jäsenvaltion organisaatiolle korvauksena asiantuntijoiden sitouttamisesta hankkeeseen ja hankkeen vuoksi aiheutuneesta asiantuntijoiden poissaolosta tehtävistään. Komissio haluaa näin varmistaa jäsenmaiden mahdollisuudet tarjota mahdollisimman korkeatasoista julkisen hallinnon asiantuntemusta Twinning-toimintaan.

Twinning-manuaalin mukaan kaikki korvaukset maksetaan hankkeen toimeenpanosta vastaavalle jäsenvaltion viras-

tolle. Virasto maksaa korvaukset asiantuntijoille ja mahdollisille yhteistyökumppaneille sen mukaan kun asiasta on sovittu.

Korvausten tarkoituksena ei ole tuottaa voittoa organisaatiolle, eikä kattaa organisaation muita kuluja kuten toimintamenoja. Twinning-hankkeen rahoituksen vastaanottaminen ja budjetointi tulee tapahtua Twinning-manuaalin mukaisesti ja organisaation taloudenhoitoa koskevien kansallisten säännösten mukaan. Hankkeeseen liittyvät tulot ja menot on yksilöitävä organisaation kirjanpidossa ja muissa viraston toimintaan ja sen valvontaan liittyvissä lakisääteisissä asiakirjoissa.

Organisaation Twinning-toimintaan liittyvien toimenpiteiden oikeellisuuden ja lainmukaisuuden tarkastus on osa viraston toimintaan kohdentuvaa normaalia valvontaa ja tarkastusta. Hankkeen taloushallinnosta tulee lopuksi suorittaa tilintarkastus, jonka tekee ulkopuolinen hyväksytty tilintarkastaja. Tilintarkastusraportti liitetään osaksi hankkeen loppuraporttia. Euroopan komissiolla, Euroopan petostentorjuntavirastolla, Euroopan tilintarkastustuomioistuimella tai muulla komission valtuuttamalla tilintarkastajalla on lisäksi oikeus tehdä pistotarkastuksia Twinning-hankkeiden kirjanpidosta.

Twinning-korvausten laskentaperusteena on kumppanimaassa käytetty työaika. Lyhytaikaisen asiantuntijan (STE) työpäivästä maksettava kulukorvaus (*FDA, Flat daily allowance*) on 350 euroa/työpäivä. Lisäksi asiantuntijalle maksetaan kumppanimaan EU-päiväraha (*DSA, Daily subsistence allowance*) matkaöiden mukaan kattamaan asumisesta ja paikallisesta liikkumisesta aiheutuvia kuluja. Hankebudjetista korvataan asiantuntijoiden matkakulut Twinning-sopimuksen mukaisesti.

Virastolle maksetaan hallintokulukorvausta (*Twinning Project Support Costs*) hankkeen hallinnoimisesta johtuvista

kuluista sekä korvaamaan asiantuntijoiden poissaoloa hanketyön vuoksi. Hallintokulukorvauksen suuruus on 136 % asiantuntijan saamasta korvauksesta eli 476 euroa/työpäivä. Lisäksi virastolle maksetaan 6 % kertakorvaus kaikista hankkeen suorista toimintakuluista (*Flat rate for other indirect costs*) kattamaan hankkeesta aiheutuvia välillisiä kuluja.

Virasto päättää itsenäisesti hallintokulukorvauksen käyttämisestä. Korvauksilla voidaan mm. kattaa mahdollisten sijaisten palkkakuluja, kotimaan valmistelukuluja, raportoinnista johtuvia kuluja, ylityökorvauksia, toimistokuluja ja opintomatkojen valmistelu- ja toimeenpanokuluja.

Hankkeen neuvonantajan (RTA) palkkakustannukset korvataan kaikkine sivukuluineen. RTA saa 75 % kumppanimaan EU-päivärahaa jokaiselta päivältä hankkeen toimeenpanoajalta. Päiväraha määräytyy koko hankkeen ajaksi sopimuksen allekirjoittamishetkellä voimassa olevan päivärahan mukaisesti. Päivärahasta RTA kattaa mm. asumiseensa liittyvät kulut. Lisäksi RTA:lle maksetaan muita Twinning-manuaalin mukaisia korvauksia sopimuksen mukaisesti (esim. muuttokulut ja lasten koulukulut).

Yksityisen sektorin asiantuntemusta voidaan käyttää, mikäli tarvittavaa asiantuntemusta ei löydy julkiselta sektorilta. Yksityisen sektorin asiantuntemus korvataan laskutuksen mukaisesti, jonka enimmäismäärä voi olla 5 000 euroa/osa-alue (*component*). Hallintokulukorvausta ei tällöin makseta.

Twinning-hankkeissa voidaan laskuttaa hankintoja 5 000 euroa/hankebudjetti. Lisäksi hankebudjetista korvataan mm. RTA:n assistentteihin liittyviä kuluja sekä käännös- ja tulkkauskuluja.

Twinning-korvaukset	Määrä euroissa
Flat Daily Allowance - kulukorvaus	350
Daily subsistence allowance – EU päiväraha	maakohtainen
Twinning Project Support Costs - hallintokulukorvaus	476
Flat rate for other indirect costs – kertakorvaus suoraista toimintakuluista	6% hankkeen loppubudjetista
Travelling costs - matkakorvaukset	sopimuskohtainen
Lisäksi muut manuaalin mukaiset korvaukset	

Verotus

Tuloverolain 76 § 1 momentin 4 a) kohdan mukaan veronalaista tuloa ei ole korvaus, jonka Euroopan yhteisöjen komissio maksaa palvelukseensa määrätyn kansallisen asiantuntijan tehtävän tai komission hyväksymän muun, Euroopan unionin laajentumisprosessiin taikka Euroopan unionin nykyisten ja tulevien raja-alueiden kehittämiseen liittyvän asiantuntijantehtävän hoitamisesta aiheutuneiden erityisten kustannusten ja elantokustannusten lisäyksen kattamiseksi; tällaisena korvauksena pidetään toimeentulomäärärahaa, kiinteää lisämäärärahaa sekä korvausta matkakustannuksista, muuttokustannuksista ja erityisestä tehtävästä johtuvista kustannuksista tai muuta niihin rinnastettavaa komission maksamaa korvausta.

Tuloverolain 76 § 1 momentin 4 a) kohdan nojalla komission maksamat Twinning-hankkeissa maksamat kulukorvaukset ovat verovapaita korvauksia. Verovapaus koskee EU-päivärahoja (*Daily subistence allowance*), kulukorva-

uksia (*Flat daily allowance*) ja lisämäärärahoja (*Twinning project support costs ja Flat rate for other indirect costs*) sekä muita korvattavia kuluja, joita ovat esim. muuttokulut.

Yhteistyö toisen jäsenmaan tai kansallisen toimijan kanssa

Jos Twinning-hanke toteutetaan yhteistyössä muiden jäsenmaiden kanssa, on toimijoiden laadittava keskinäinen sopimus (*consortium agreement*), jossa määritellään eri jäsenmaiden toimijoiden vastuualueet ja velvoitteet, viestintä ja raportointi sekä hallintokulukorvauksen jako hanketta vetävän maan ja muiden toimijoiden välillä. Osuus riippuu sovitusta työnjaosta maiden kesken ja on täysin sopimuksenvarainen asia.

Keskinäinen sopimus on hanketta toteuttavien jäsenvaltioiden välinen, eikä sitä liitetä mukaan kumppanimaan kanssa tehtävään Twinning-sopimukseen. Konsortioissa mukana olevien jäsenmaiden tulee kuitenkin valtuuttaa hanketta vetävä jäsenmaa tekemään puolestaan hankkeeseen liittyviä päätöksiä allekirjoittamalla valtuutusasiakirja, joka tulee Twinning-sopimuksen liitteeksi.

Jos hanke toteutetaan kahden tai useamman kansallisen viraston välisenä yhteistyönä, on suositeltavaa laatia toimijoiden välinen kansallinen sopimus, jossa määritellään toimijoiden vastuualueet ja velvoitteet, viestintä ja raportointi sekä hallintokulukorvauksen jako.

Mikäli hankkeessa on mukana yksittäisiä asiantuntijoita muista virastoista tai muista jäsenmaista, ei organisaatioiden välinen sopimus ole välttämätön. Asiantuntijoitaan hankkeen käyttöön luovuttava organisaatio on kuitenkin oikeutettu saamaan hallintokulukorvausta antamastaan asiantuntijapanoksesta. Osuus riippuu sovitusta työnjaosta virastojen välillä ja on täysin sopimuksenvarainen asia.

Matkustusasiakirjat

Ulkoministeriö ei myönnä Twinning-hankkeisiin osallistuville asiantuntijoille diplomaatti- tai virkapasseja.

TAIEX-TOIMINTA

TAIEX (Technical Assistance and Information Exchange) on Euroopan Unionin rahoittama lyhytaikaisen asiantuntijatuen ohjelma, jolla voidaan toteuttaa enintään viisi päivää kestäviä julkisen hallinnon asiantuntijavierailuja. TAIEX-toiminnan tavoitteena on kehittää ja uudistaa kumppanimaiden hallintoa ja lainsäädäntöä sekä syventää yhteistyötä EU:n ja muiden maiden välillä. TAIEXin avulla voidaan vaihtaa parhaita käytäntöjä, pohjustaa tulevia Twinning-hankkeita, luoda kontakteja ja välittää suomalaista asiantuntemusta. Euroopan komission hallinoimaa TAIEX-toimintaa koordinoi Suomessa ulkoministeriön Twinning-tiimi.

TAIEX-tapahtumia voidaan toteuttaa EU:n laajentumis- ja naapuruuspolitiikan maissa sekä lähes kaikissa muissa EU:n ulkopuolisissa maissa. Lisäksi TAIEX-toiminta on mahdollista EU:n jäsenmaiden välillä alue- ja rakennepolitiikan sekä ympäristöasioiden hallinnonaloilla ja rakenteellisiin uudistuksiin liittyen.

Yhteistyömuodot

TAIEX-ohjelman avulla voidaan toteuttaa seuraavia yhteistyön muotoja:

1. **Asiantuntijavierailut (expert mission):** räätälöity koulutus kumppanimaassa
2. **Seminaarit (workshop):** laajemmalle yleisölle suunnattu seminaari kumppanimaassa
3. **Opintomatka (study visit):** kumppanimaasta EU-jäsenvaltioon suuntautuva korkeintaan kolmen hengen opintomatka

Hakemuksen tapahtuman toteuttamiseksi tekee kumppanimaa tai EU-delegaatio. Hakemus lähetetään komissiolle ja sen käsittely vie noin kaksi kuukautta. Hakemus voidaan kohdentaa Suomelle eikä siihen liity kilpailutusta. Hakemus tehdään sähköisesti osoitteessa https://webgate.ec.europa.eu/TMSWebRestrict/applicationForm.

Tapahtumiin osallistuminen

Julkisen hallinnon asiantuntijat voivat osallistua TAIEX-tapahtumiin työnantajansa suostumuksella. Koska asiantuntija edustaa tapahtumissa työnantajaansa, suosituksena on, että matkat tehdään virkatyönä. Tämä on tärkeää myös asiantuntijan vakuutusturvan kannalta. Asiantuntija ja työnantaja voivat kuitenkin sopia myös muista järjestelyistä.

Asiantuntijarekisteri

TAIEX-toiminnasta kiinnostuneet kansalliset asiantuntijat voivat ilmoittautua komission ylläpitämään TAIEX-asiantuntijarekisteriin. Ilmoittautuminen ei ole velvoittavaa, mutta komissio voi olla rekisteröityneisiin asiantuntijoihin suoraan yhteydessä. Rekisteri löytyy osoitteesta https://webgate.ec.europa.eu/TMSWebRestrict/ExpertDatabase#/register.

TAIEX-korvaukset

TAIEX-tapahtumaan osallistuvalle asiantuntijalle maksetaan matkat kohdemaahan sekä EU-päiväraha, josta asiantuntija kattaa majoitus- ja paikallisliikennekulut. Lisäksi maksetaan asiantuntijakorvaus, jonka suuruus on 350€/työpäivä (poislukien matkapäivät). Asiantuntijakorvaus voidaan maksaa joko asiantuntijalle tai lähettävälle virastolle näiden keskinäisen sopimuksen mukaisesti.

EU-maahan saapuvan opintomatkaryhmän kulut maksetaan TAIEX-ohjelmasta. Lisäksi opintomatkan vastaanottavalle virastolle maksetaan korvausta 350€/opintomatkan päivä. Tuloverolain 76 § 1 momentin 4 a) kohdan mukaisesti TAIEX-korvaukset ovat verottomia, kun toiminnan kohdemaa on EU:n laajentumis- tai naapuruuspolitiikan mukainen maa.

Lisätietoja:

Ulkoministeriö
Eurooppa-osasto/EUR-40/Twinning- ja TAIEX-tiimi
Laivastokatu 22 G, PL 429, 00023 VALTIONEUVOSTO

Sähköpostiosoite: twinning@formin.fi

twitter.com/twinning_fi

http://um.fi

https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/

LIITE 1: Twinning-käsitteistöä

LIITE 1: Twinning-käsitteistöä

Ad Hoc Mandated Body

Yksittäiseen Twinning-hankkeeseen myönnetty kelpoisuus toimijalle, joka ei voi saada täysimääräistä toistaiseksi voimassa olevaa mandaattia. Haettava hankekohtaisesti.

Component Leader, CL

Asiantuntija, joka koordinoi hankkeen osa-aluetta.

Consortium agreement

Hanketta vetävän ja hankkeessa mukana olevan jäsenvaltion välinen sopimus, jossa määritellään toimijoiden väliset vastuualueet, velvoitteet ja korvaukset.

Euroopan naapuruustukiväline, ENI

European Neighbourhood Instrument – naapuruustuki, jota saavat EU:n naapuruuspolitiikan maat.

Daily subsistance allowance, DSA

EU-päiväraha, jonka komissio vahvistaa jokaiseen kumppanimaahan. Päivärahasta maksetaan majoittuminen, paikallinen liikkuminen ja muut elinkustannukset kohdemaassa.

Flat daily allowance, FDA

Kulukorvaus, joka maksetaan asiantuntijatyöstä kumppanimaassa. Korvaus on 350 euroa/työpäivä.

Flat rate for other indirect costs

Kertakorvaus hankkeen suorista toimintakuluista kattamaan hankkeesta aiheutuvia välillisiä kuluja. Korvauksen suuruus on 6% lopullisen budjetin suorien toimintamenojen loppusummasta.

Junior Partner

Hankkeessa mukana oleva jäsenmaa, jolla ei ole hankkeen vetovastuuta.

Junior Project Leader, JPL

Avustava projektijohtaja, joka nimetään hankkeessa mukana olevasta EU-jäsenmaasta. JPL osallistuu tarvittaessa ohjausryhmän kokouksiin kumppanimaassa.

Lead Partner

Hanketta vetävä ja hankkeesta vastuussa oleva EU:n jäsenmaa.

Liittymistä valmisteleva tukiväline, IPA

Instrument for Pre-Accession – liittymistuki, jota saavat EU:n laajentumispolitiikan maat.

Mandated Body

EU:n komission ilmoitusmenettelyllä erikseen rekisteröimät puolijulkiset organisaatiot, julkishallinnon liikelaitokset ja yhtiöt. Komissio ylläpitää luetteloa kyseisen statuksen omaavista organisaatioista. Lista on nähtävissä Euroopan naapuruuspolitiikan ja laajentumisneuvotteluiden pääosaston verkkosivuilla.

Project Leader, PL

Projektipäällikkö, joka vastaa hankkeen toteutuksesta kotiorganisaatiosta käsin.

Resident Twinning Adviser, RTA

Pitkäaikainen neuvonantaja, joka työskentelee yhtäjaksoisesti ja päätoimisesti kumppanimaassa koko hankkeen ajan.

Short-Term Expert, STE

Lyhytaikainen asiantuntija, joka työskentelee kumppanimaassa lyhyitä jaksoja kerrallaan.

TAIEX

TAIEX (Technical Assistance and Information Exchange) on Euroopan Unionin rahoittama lyhytaikaisen asiantuntijatuen ohjelma.

Twinning Project Support costs

Hallintokulukorvaus, joka maksetaan asiantuntijan lähettävälle virastolle hankkeen hallinnoimisesta ja/tai asiantuntijan poissaolosta johtuvista kuluista. Korvauksen suuruus on 476 euroa/työpäivä (136 % asiantuntijan kulukorvauksesta).

ULKOMINISTERIÖ

Kansallinen Twinning- ja TAIEX-koordinaatiotiimi
Laivastokatu 22, Helsinki
PL 429, 00023 Valtioneuvosto

twinning@formin.fi
@Twinning_FI

um.fi